

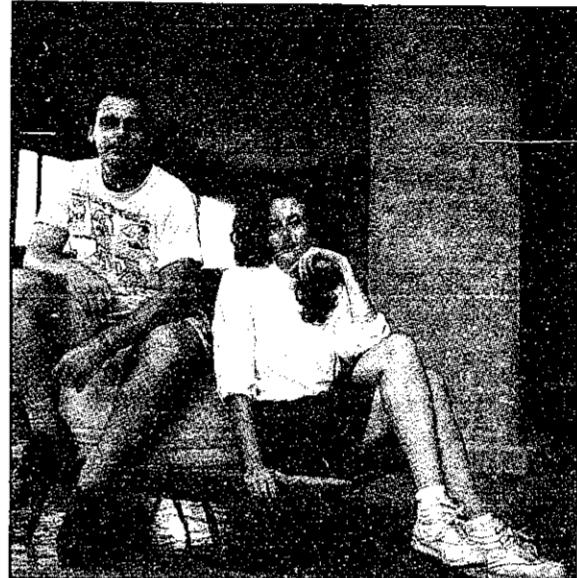

אילן בשור

ויטל 12 ניסיון ראשון מסוגו בישראל. לא בזהמה. יש להם בראש גם לעשות כסף

עמואל בר'קדמא

אווירה טובה, אושים צעירים, בלי סובסידיות, בלי טובות, יוזמה פרטית. ציץ' התפעל

מיכה צור, ורד בלממן

פעם תרזה שם גלרייה. כך אמרו לי המעריציה. ואולי באמת יזון שם משהו. שמעתי שגם אורי ליפשיץ קנה שם משהו גדול. גם דירה, גם סדנה. קרמיקאית אחת גרה על גג כהקושו. על גג אחר, משוררת. ולעזר צייר אחר, יש דירה, ככה זה מתחיל. ככה נולד איזור אמנות.

ויטל 12. מה שהגדיל אצלי את האמונה זה מה שציץ' לי מול העיניים כרחוב ויטל 12, דרום תל אביב. ויטל הוא רחוב המקיף לסלמה. כשאתה בא מיפו, קצת לפני הרצל, שמאלה. הגעתי לשם, כי שלחו לי הזמנה יפה להנכות הבית. איה בית. היות של כחול סגול מועזע שוברת את שורת הבתים העתיקים, החלודים.

בית המעצבים. זה הכינוי. נחנך בראשית אוגוסט '89. רוב דירורי, מעצבים. יש גם צלמים ומלחין וצירת ומאירת. ומקבלים כל אחר, בתנאי שהוא יצירתי. בית ישן עם ריחות של חדש. צבע טרי. דלתות ברזל כבדות. מעלית תעשייתית מגוררת ברזל. כאן היה פעם בית קורה. הכל התחיל עם מיכה צור. מיכה צור, פני הנזק עם שיער מאפיר, הוא מעצב מוצר. לפני שנתיים, עוד היה ב"בצלאל". גם ורד בלממן מעצבת מוצר. למדה עם מיכה ב"בצלאל", ועכשיו עובדת איתו כאן. היות בניוירוק, חורה. אז, כמו שאמרת: הכל התחיל עם מיכה.

ערב אחר, הוא מספר, "עברתי כאן. ראיתי את הבניין קלטתי מיד את הרבה תנו וירוק חוה שיש בו. המעלית שבתה את לבי. החללים, רופפים. נלקחה. צלצלתי לבעלי בתים: הקבלו אותן רובינשטיין. הסכים לשלשן, בתנאי שיהיה שוכר לקומה העליונה. השוכר נמצא מיד: בית הספר לעיצוב גראפי של יקי מולכו ורוד גרוסמן. היה לנו בית ספר בחדר יוסף, היה קטן עלינו. כאן יש לנו יותר 600 מ"ר, אומר גרוסמן. סוף אפריל '89. רובינשטיין, יחד עם חברת דורעק, דאגו לשיפוץ. בעלי הבית מצאו עניין ארר בפריויקט. השיפוץ הלך ציץ' צאק. שום עיכובים. אפילו האיתניפארה לא שימשה תירוץ. קוד שלושה חודשים היה הלא בצוע, בנוי, משוקם, וכך לקולט את הדירורים המיוחרים אלה.

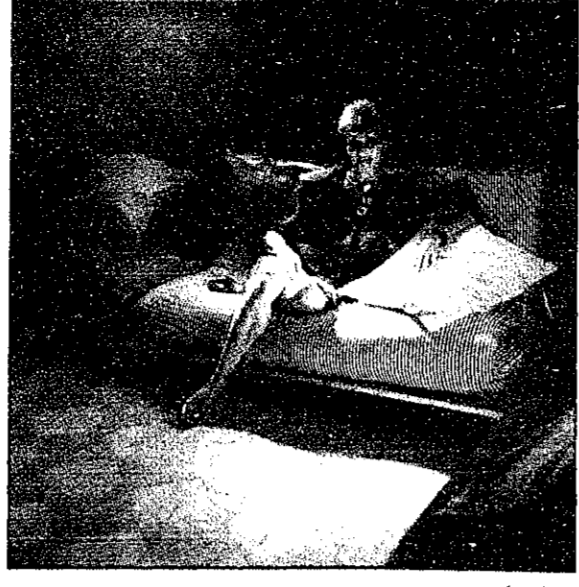
מטרישיה מסטל

אלון אולאצ'יק

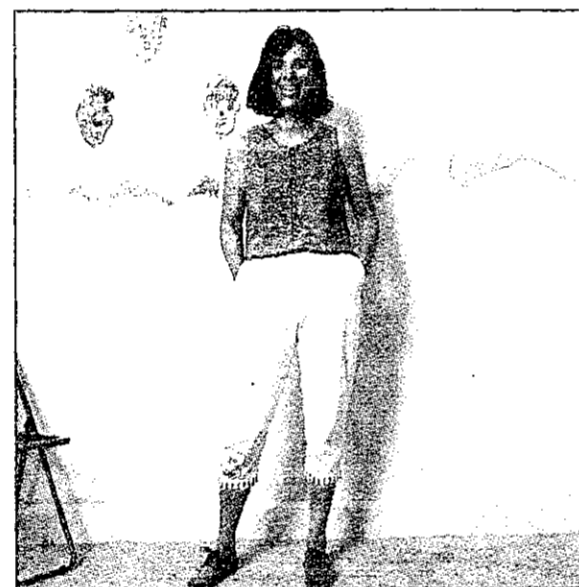
מיכה צור החייב לראו לאיכלוס. איך מאכלסים מעבירים מפה לאהון. תולים פתקים בגלריות, בתולעת ספרים, חנות ספרים תל אביבית. לא כל אחר יכול לשכור כאן סטודיו. יש קריטריונים. יכול לבוא לכאן כל מי שעוסק ביצירה. וליצירה יש פרשנות רחבה - כל אמנות, כל תחום של עיצוב אמנותי או מסחרי. רק מה, אומר מיכה, "משרד מחשבים, למשל, לא".

שתי קומות של סדנאות, מעל זה, בית הספר. אנב, גרוסמן ומולכו מחזיקים כאן גם את הסטודיו שלהם לעיצוב. סדנאות בגדלים שונים. עד 120 מ"ר לסדנה. מהבתים התל אביביים של פעם. תיקרות גבוהות. מחלונות מסיימים, מבטים ליפו, עד הים. קירות עבים, מאסיביים, שיכנה עבה של שעם. מה שמגדיל, מחייכים כולם, את הפער בין הברוטו והנטו במטראז' של החללים. וזה משמעותו, אם נזכיר שכל אחר משלם כאן 5.5 דולר למטר מרובע, לחדרשי.

מלי לנוגצקי

בלילה, לא נעים. סוחרי סמים זזו, אומרים, צצים מדי כעם מבין הצללים

מיכל לויט

עכשיו, יושבים שם 12 אנשים. על ורד ומיכה כבר סיפרתי. ישנה כאן גם מלי לנוגצקי, ארויכילית פנים. חורה אחרי הרבה שנים בניו יורק. דמות מוכרת מירושלים של פעם. מחזיקה גם היום קשרים מקצועיים עם ירושלים. את החלל שלה עיצבה בסטייל יפני. זה הסיפור שלה עכשיו.

גם אלון אוליאצ'יק-פה. מלחין, זמר, מעבד. מוסיקאי רב צדרי. "כוורת", ניו יורק. מקים סטודיו. רק לשימוש עצמי. לבוא לכאן כל מי שעוסק ביצירה. וליצירה יש פרשנות רחבה - כל אמנות, כל תחום של עיצוב אמנותי או מסחרי. רק מה, אומר מיכה, "משרד מחשבים, למשל, לא".

אורית ויואל גילינסקי זוג נשוי. לכל אחד יש סטודיו נפרד. אורית גרפיקאית. יואל מגריר עצמו כעוסק ב"טוטל יש הרבה ריבויים על הפרייה הרדית. האנשים הללו פונקציונלית. למעשה, הוא לא מבדיל בין זה לזה. בא לכאן, מנייון שמצא כאן לא רק את החברה שלו מבצלאל" ואווירה נעימה, אלא גם מקום גדול, שאפשר לעשות בו רעש ולכלוך. אנב, המיקום הוא יתרון אריר. הגריות והמסגרות שבסביבה הקרובה מקלות על החיים של המעצבים האלה. הכל נמצא בהישג יד.

תצלומים: אילן בשור

יקי מולכו, דוד גרוסמן

מסחרי. לפירסום, בעיקר. עכשיו, יש לו סטודיו. יש עוד צלם אחר, צבי מינקוביץ. הוא התמקם במקום רק אחרי שהייתי שם.

וגם למיכל לויט, מאירת, יש סופסטודיו. עד עכשיו עברה בבית. עכשיו, הילדים גדלו קצת ואפשר להתרחק. למעשה, יש לה חצי סטודיו. היא מחלקת אותו עם מטרישיה צוקרימן, שיש לה התמחות מיוחדת: ציור על משי. האנשים מרבדים הרבה על הדמיון ללופט הניו יורקי. יש הברל יסודי: הלופט הניו יורקי המצוי הוא חלל המתחלק לעבודה ולמגורים. בוטל 12, אף אחר לא גר. סוציולוגיה אחרת. יש ייחוד בעניינים אחרים. כל אחר עיצב לעצמו את החלל הפרטי לפי הראש שלו. רבים השאירו את הבטון החשוף. אחרים צבעו לבן.

יש משהו מיוחד בלהיות בחלל שנוצר להיות משהו אחר, אומר אוליאצ'יק, "יש משהו בזה שבאן הזה בית קורה. אני מוכה בכל רגע למישהו שיבוא להוציא בשר מהמקרר".

בסך הכל, במשך הזמן תיווצר כאן דינאמיקה של עזרה הדדית. קרוב לוודאי, שיש מקום לשתוף פעולה ולהחלפת שירותים בין מעצבים שונים, צלמים ומוסיקאי. המעצב ירצה לפרסם את עצמו בניגל, והמוסיקאי יודק לעטיפה לתקליט. שניהם יחד, יורקו צלם או למערכת צילום. למשל. יש הרבה ריבויים על הפרייה הרדית. האנשים הללו מניחים את עצמם על קווי האפשרות של אפשרות לבקר זה אצל זה, לספר, לשמוע, להתיעץ, לבקש או להציע עזרה.

יואל גילינסקי

השיכון הלך ציץ' צאק. האיתניפאדה לא שימשה תירוץ. איך מאכלסים? מעבירים מפה לאהון

אורית גילינסקי

לפרייקטים אחרים, אין לציבור שום יד בזה. הכל יוזמה פרטית. אווירה מיוחדת. מה. ציץ' בא, אומרים לי, והתפעל. למה לא? הרי לא ביקשו ממנו לשלוח את פנקס הציקים.

כיצר יקרין המבנה הזה על הסביבה. כלום ישנו גם יתר הבתים את צבעם? לא נראה. אומנם, ריורי הבית משתשים, כאמור, די הרבה בשירותים המקצועיים שהסביבה מספקת, אבל יש עדיין מידה רבה של ניכור. "האנשים כאן עדיין שואלים את עצמם מה הסחורה שאנחנו למעשה מוכרים פה", אומר אלון.

החל מהשבוע, יהיה כאן מומד אחר. לא רק תריסר בעלי הסדנאות, אלא עוד טאה או יותר סטודנטים של בית הספר לעיצוב. נראה מה יקרה. ריורים אין בסביבה הזאת הרבה. שכונת פלורנטין, שבכוננות הילדות של טופיל, כבר לא קיימת. הריורים של פעם, ברובם, הלכו למקומות אחרים. לפעמים, הם באים לשחק כדורגל בחצר של בית הספר דרויאנוב, כימי ששי אחר הצהריים. כמו פעם.

בלילה, כנראה, לא נעים. יש טיפוסים מוזרים. גם סוחרי סמים וזונות, אומרים, צצים מדי פעם מהצללים. אם יהיה כאן פעם סוהו ניו יורקי, כמו במודר מנהג, זה לא יקרה מחר. אפילו שבנחלת בנימין ווקרים ביום ששי בעבריים. יכול להיות שהאקשן באמת נע דרומה, אבל בטח לא, בינתיים, במהירות מפורזת.

תל אביב חנוקה. שכר הדירה רק עולה ועולה. קבוצה של אמנים ומעצבים זזה לדרום העיר, לאיזור הנגרות, לרחוב ויטל 12. יכול להיות שיצא כאן איזור אמנותי עסקים מהסוג של הסוהו הניו יורקי

תראו מה קורה בת"א